

LDT Sloup v Čechách *"Zátíší"*

ETAPOVÁ HRA

EXPEDICE HIMALÁJE

ÚVOD

Č h o m o l u n g m a = Bohyně Matka Země

Ještě v polovině 18. století Evropa věřila, že ve vysokých horách žijí nadpřirozené bytosti a fantastičtí tvorové. Obyvatelům hornaté Asie se staly personifikací samotných božstev. Osvícenský rozmach věd však člověka brzy přivedl k tak pozoruhodnému výtvaru přírody, jakým hora bezesporu je. Tajemství i těch nejvyšších masivů začali odhalovat vědci, umělci, sportovci. Nejvyšší štíty Himaláje jsou nejvyššími štíty světa, jsou to pilíře zeměkoule. Obyvatelé podhůří je nazývají trůny bohů. Dobyvatelé po jejich úbočí vystupují pěšky téměř až do stratosféry. Každý krok v těchto horách je vzrušující, nevypočitatelný a nebezpečný.

Snad vám osudy hrdinů Himaláje otevrou cestu do hor, probudí ve vás obdiv k dílu přírody a nezdolné vůli člověka.

Úkol pro vás:

Rozdělte se do družin - expedic, každá expedice si vylosuje stát za který bude soutěžit, určí si vedoucího expedice a vylosuje si svého šerpu - průvodce horskými masivy (oddílový vedoucí).

Každá expedice složí do rukou bílého sáhyba slib tak, jak ho skládali účastníci francouzské expedice na Annapúrnu v roce 1950.

PŘÍSAHA

..... účastníci expedice přistupovali jeden po druhém k vedoucímu výpravy, aby složili slavnostní přísahu:

"Zavazuji se na svou čest, že se podrobím všem příkazům vedoucího a přátelství bude pro mne v horách silnější než smrt."

1. etapa

L H O T S E

Motto:

Po dlouhých pět roků putují dva osamělí lámové největšími pustinami tehdejšího známého světa a zakreslují hornatou zemi od Siningu přes Lhosu až k pramenům posvátné řeky Cangpo, která vytéká z Velkých hor. O jižní hranici své mapy nemuseli mít obavy. Nebetyčná hradba hor uzavírá Tibet lépe, než Čínská zeď. Jednoho dne pronikli lámové až k této hradbě. A tu spatřili závrtný ledový masiv s ostrou pyramidou, převyšující ostatní vrcholky uprostřed pásma Velkých hor - Domova sněhu . "To je posvátná hora" poučovali pokorné lámy horalé. V roce 1917 se lámové - kartografové vracejí z velké cesty a odevzdávají císaři svazek map.

Úkol pro expedice :

Vydejte se také do Velkých hor a podrobně zmapujte území vašeho putování. Každá expedice si vezme s sebou buzolu, tužku a kartu.

Expedice č. 1 - 6 se vydají směrem přes Nový Bor
č. 7 - 1 směrem přes Sloup.

Hodnocení:

Nejlépe zpracovaná mapa prozkoumaného území. POZOR ! Při podrobném průzkumu najdete na nejvyšším vrcholu Velkých hor zatím nerozluštěný nápis domorodých obyvatel. Pečlivě si jej přepište a snažte se ho vyluštít. Rozluštěnou zprávu předejte svému bílému sáhybovi.

2. e t a p a

M A K A L U

Motto:

V roce 1971 zdolala francouzská expedice vrchol Makalu strmým západním pilířem. V roce 1976 obdrželo Československo povolení od Nepálských úřadů k výstupu na pátou nejvyšší horu světa - Makalu.

4. května 1976 vystoupila dvojice Talla - Petrik na jihovýchodní vrchol, tím byl dokončen prvovýstup celým jižním pilířem. Jihovýchodní vrchol Makalu má charakter samotného vrcholu, hřeben který jej spojuje s hlavním vrcholem nejdříve klesá a teprve potom se zdvihá k hlavnímu vrcholu. Výstup je těžký, místy je mnoho nového sněhu. Všichni jsou velmi unaveni.

Úkol pro expedice:

Po udělení povolení od Nepálských úřadů (start výstupu) zaútočíte postupně všemi třemi cestami na vrchol Makalu. Po zdolání každé cesty je třeba požádat v základním táboře o povolení k dalšímu výstupu. Pořadí určí nejnižší součet časů všech tří výstupů.

Pravidla výstupu na Makalu

1. Zajistit tři trasy, které budou barevně vyznačeny. Po dosažení každého vrcholu si každý člen expedice přiloženým razítkem označí registrační kartu.
2. Na každé trase budou 2 postupové tábory, ve výšce 4.000 m a 6.000 m. Úkoly vylosované v těchto táborech si každá expedice pečlivě zaznamená do svého poznámkového archu.
3. Úkoly v táboře 4.000 m (vylosovat z obálky jeden lístek přečíst, zapsat a vrátit zpět). V obálce 4 lístky:
 - a) máte vynikající počasí, postup na vrchol bez zastávky v táboře 6.000 m
 - b) počasí se zhoršilo, v 6.000 m losujete z **I.**
 - c) počasí se zhoršilo, v 6.000 m losujete z **II.**
 - d) pro špatné počasí je nařízen sestup do základního tábora a výstup opakovat.
4. V táboře 6.000 m se losuje z obálek označených **I.** a **II.**:
 - I.**
 - a) postup na vrchol - 2x
 - b) sestup do základního tábora - 1x
 - II.**
 - a) sestup do tábora 4.000 m a znovu losovat - 2x
 - b) postup na vrchol - 1x
5. Každou cestu lze zdolat pomocí kyslíkového přístroje (batoh naplněný pískem). Potom lze postupovat bez zastávky v postupových táborech 4.000 a 6.000 m
6. Hru hrajeme na čestné slovo, při zjištění případné nečestné hry bude celá expedice postupovat s kyslíkovými přístroji přes tábory 4.000 a 6.000 m

3. e t a p a

KANGČHENDZONGA

I.část - SVÁTEK TISÍCE BAREV

Motto:

Tisíce horolezců, vědců a učenců po řadu generací studovali z Dardžilingu Kangčhendzongu jako žádnou jinou horu na světě. Má pět vrcholů. Nejvyšší 8.598 m a nejnižší 7.902 m. Název hory se skládá ze čtyř tibetských slov: Kavg = sníh, čhen = velký, dzo - pokladnice, nga = pět.

Když zasvítí na její hřeben slunce, zastaví se buddhisté a tváří k hoře se začnou modlit. Toto se děje v době náboženských slavností. Kumbhméla je svátek tisíce barev, slaví se jen jednou za dvanáct let a lidé horu vzývají jako božstvo.

Posvátné texty se slévají s šuměním řeky. Vtom náhle hlasy umlknou a celý zástup se dává do pohybu, jeden po druhém odkládají barevný šat a noří se do chladných vln posvátné řeky. Obřad zvolna končí, šerí se. Věřící vydlabali z dužnatých listů loďky, vložili do nich svíčku, zapálili ji a pouštějí loďku po vodě. Svítící lodičky se kolébají na vlnách až doplují do velké svaté řeky Gangy.

Úkol pro expedice:

Připravte se na svátek tisíce barev, připravte si modlitbu, kterou budete vzývat bohy na hoře. Vykoupejte se v posvátné řece a vypusťte lodičku se svíčkou. Po slavnostním obřadu se vraťte na základnu, hlase se u bílého sáhyba a odevzdejte mu napsanou modlitbu.

Hodnotí se:

- a) slavnostní namaskování
- b) modlitba
- c) provedení lodičky a její svit
- d) přesun na základnu

3. e t a p a

KANGČHENDZONGA

II. část - L A V I N A

Motto:

Kolona se dává do pohybu. Náhle se v blízkosti ozval tupý praskot. Sníh pod nohama se začal propadat. Mallory prudce uskočil z pohyblivé masy. Lavina mu podrazila nohy. Teď se musí starat každý sám o sebe. Rychlost sněhu se stále zvyšuje. Těla se zmítají, převracejí a zase mizí. Byla to strašlivá podívaná. Právě tak náhle jak se lavina sesula, nastal klid. Nastalo zlověstné ticho.

Úkol pro expedice:

Lavina zasáhla váš základní tábor, vyhrabejte ze sněhu základní potřeby pro přenocování v bezpečí pod širým nebem (teplý oděv, deka a spací pytel). Nejlepší místo pro bivakování je na louce za táborem. Ráno začnete vyprošťovat zasypanou základnu. Perfektní úklid znamená konec vyprošťovacích prací.

Hodnocení:

- a) prémiové body do celkového hodnocení získá družina, která se bez paniky a v klidu připraví bezpečnému přenocování.
- b) družina, která jako první oznámí obnovení, základního tábora.

4. e t a p a (varianta A)

NANGÁPARBAT

Motto:

Telegram: Adresát:

Hermann Buhl

ZVEME VAS K UCASTI NA VYPRAVE K NANGAPARBATU STOP !

Pro cestu na Nangáparbat musím své tělo zocelit a podrobit nejtvrdějším zkouškám. Teprve potom se budu moci k němu přiblížit.

H. Buhl

.... Z vesnice Beni sleduje stezka údolí Majongdikhály. Nejprve je však třeba překročit typický nepálský most. Mezi dvěma strmými břehy kterými se žene dravou silou voda, jsou nataženy provazy. Dva slouží jako houpající se chodník, jeden nahrazuje zábradlí. Přecházet smí však jen jeden. Pokračujeme dále. Závan větru přináší krupobití. Bílá hora ožívá. Balvany ledu se daly do pohybu. Laviny začaly hučet. Bouře se rozžula plnou silou. Lidi zachvacuje úzkost. "Navázat se a pryč odtud."

Na den 18. července určuje vedoucí vrcholový tábor. Už už se zdálo, že nic neohrozí zdar výpravy, když náhle onomocněl Kinigk. Zánět slepého střeva. Musí se do nemocnice. Po pětidenním usilovném pochodu podél toku Indu a přes rakhiatský most přinášejí Hunzové Kinigka do nemocnice. Operace byla provedena v poslední chvíli.

Úkol pro expedice:

- 1) uzlování na čas
- 2) přechod potoka po volně zavěšené kládě
- 3) stoupání podle volně zavěšeného lana
- 4) přenos nemocného horolezce

4. e t a p a (varianta B)

NANGÁPARBAT

Motto:

Telegram: Adresát:

Hermann Buhl

ZVEME VAS K UCASTI NA VYPRAVE K NANGAPARBATU STOP !

Pro cestu na Nangáparbat musím své tělo zocelit a podrobit nejtvrdějším zkouškám. Teprve potom se budu moci k němu přiblížit.

H. Buhl

.... Z vesnice Beni sleduje stezka údolí Majongdikhály. Nejprve je však třeba překročit typický nepálský most. Mezi dvěma strmými břehy kterými se žene dravou silou voda, jsou nataženy provazy. Dva slouží jako houpající se chodník, jeden nahrazuje zábradlí. Přecházet smí však jen jeden. Pokračujeme dále. Závan větru přináší krupobití. Bílá hora ožívá. Balvany ledu se daly do pohybu. Laviny začaly hučet. Bouře se rozzuřila plnou silou. Lidí zachvacuje úzkost. "Navázat se a pryč odtud."

Na den 18. července určuje vedoucí vrcholový tábor. Už už se zdálo, že nic neohrozí zdar výpravy, když náhle onomocněl Kinigk. Zánět slepého střeva. Musí se do nemocnice. Po pětidenním usilovném pochodu podél toku Indu a přes rakhiatský most přinášejí Hunzové Kinigka do nemocnice. Operace byla provedena v poslední chvíli.

Úkol pro expedice:

Barevné stezky na jejichž konci se plní zadané úkoly. Za každý splněný úkol obdržíte znak k rozluštění zprávy, kterou pro své následníky zanechal Hermann Buhl pod vrcholem Nangáparbatu.

a) červená stezka

- překonat lano natažené mezi dvěma stromy bez dotyku země

b) žlutá stezka

- uzlování - názvy uzlů v obálkách (vybrat jednu)
 - uzly: lodní, dračí, ambulanční, včelka, liščí, zkracovačka, rybářská spojka, škotův uzel, křížová spojka

c) zelená stezka

- běh na delší trase (od branky tábora k jídelně)

d) modrá stezka

- stavění pyramidy z válečků (stanovit min. počet)

e) hnědá stezka

- jízda na kladce *nebo*
- jízda na kole přes lavičku *nebo*
- základy gymnastiky (hvězda) *nebo*
- šplh na laně

5. etapa

ANNAPÚRNA

Motto:

Jednou z prvních výprav, které se chystaly zdolat zasněžený vrcholek Annapúrny byla v roce 1950 francouzská expedice. Po měsících příprav byl dán pokyn k odjezdu. Po dlouhé a strastiplné cestě konečně výprava stála na úpatí vysněné hory. Po vybudování základního a dvou postupových táborů bylo jmenováno vrcholové družstvo, složené z nejzdatnějších členů výpravy. V ranních hodinách následujícího dne vyrazili. V zástupu, jeden za druhým, ukrajovali horolezci poslední stovky metrů k vrcholu Annapúrny.

Ostré slunce se odráželo od bělostných krystalků ledové tříště. Tmavé brýle však zůstaly v základním táboře. Oči začínají pálit a po chvíli se zrak kalí - sněžná slepota. Nezbyvá než se vrátit zpět a po několika dnech odpočinku při příznivém počasí výstup opakovat.

Úkol pro družiny:

Vedoucí expedice, který jediný ještě vidí, musí celé své družstvo postižené slepotou dostat co nejbezpečněji zpět do základního tábora.

Provedení :

Postavena překážková dráha v areálu tábora (možno i ve volné přírodě). Start a cíl u ohniště. Na trasu posílat expedice v dostatečném časovém odstupu (max. 2 - 3 na trase). S každou z expedic jde šerpa a dohlíží na bezpečnost. Rozhoduje čas (čas - trestné body).

6. e t a p a

ČHOMOLUNGMA

Motto:

Jak vznikla myšlenka vystoupit na nejvyšší horu světa, dá se těžko zjistit. Sotva asi někdo povstal a zvolal: "Jdu a vystoupím na nejvyšší bod zeměkoule." Daleko pravděpodobnější je, že myšlenka klíčila poznenáhlu.

...."zítra vyrazí předsunuté družstvo, dobuduje čtvrtý tábor a vrátí se zpět. Rozuměli jste všichni !" "Ano."

Obě vrcholová družstva budou postupovat s kyslíkem. Šerpové a ostatní, kteří půjdou do čtvrtého tábora, použijí kyslíku od pátého. A teď vám přeji hodně zdaru." Ukončil Evans válečnou poradu.

Do vrcholového družstva byli zařazeni Novozélandčan Hillary a Nepálec - šerpa Tenzing.

29. května 1953 v 11. hod. 30 minut vystoupili na nejvyšší horu světa.

30 let trval zápas o vrchol Čhomolungmy. Desítky statečných zde položili životy. Jim všem vděčí Hillary a Tenzing za tuto chvíli. I ostatním, kteří jim pomáhali. V Himalájích nevítězí jednotlivci.

Úkol pro expedice:

Co nerychleji vystupte na vrchol poslední osmitisícovky. V každém výškovém táboře najdete zprávu. Splňte úkol a postupujte dále (výlet a výstup na Klíč).

Provedení:

Během cesty, daných časových intervalech (např. každých 20 minut) si expedice vytáhne jeden úkol, který musí splnit okamžitě, pokud to bude technicky možné (např. až potká nějaké lidi). Na správnost provedení dohlíží šerpa. Na vrcholu Klíče čeká zpráva o výskytu POKLADU. Expedice se vydávají na trať v časových odstupech. Hledání pokladu v táboře až když dorazí všechny expedice - podle vyhodnocení etapy v časových odstupech.

Možné úkoly po trase:

1. Získejte od cizích lidí tři citáty a zapište si je
2. Nakreslete podobiznu kohokoli z vašeho družstva.
3. Nechte si od 10-ti cizích lidí namalovat sluníčko.
4. Sežeňte trochu soli, ale tak, aby jste nepoužili slova "**sůl**" ani žádné jeho odvozeniny.
5. Sežeňte slupku od banánu - doneste
6. Sežeňte od cizích lidí překlad slova "ČERNÝ", do co nejvíce jazyků a zapište si je.
7. Příštích 5 minut nesmí nikdo z vás promluvit.
8. Zjistěte jméno a příjmení starosty Nového Boru – zapište
9. Příštích 5 minut jděte jen pozpátku.
10. Příštích 5 minut jděte jen po čtyřech.
11. Vyměňte za co největší věc - doneste
12. Zazpívejte lidovou píseň při níž dva z vás tancují.
13. Vyprávějte cizímu člověku zmodernizovanou pohádku „O červené karkulce.“
14. Vykonejte domácí práci u cizích lidí.
15. atd.

Potřeby:

tužky, tvrdé papíry, kartičky s úkoly v obálkách, poklad ukrytý v táboře.